

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

სკოპინგის დასკვნა №52

22.10.2021

საქმიანობის დასახელება: ასფალტის წარმოების ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება (ასფალტის წარმოების გაზრდა წელიწადში 125 000 ტონამდე);

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „ახალი ქარხანა“, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი, სოფ. გურიანთა, ს/კ N26.06.14.719;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი, სოფ. გურიანთა, ს/კ N26.06.14.719;

განცხადების შემოსვლის თარიღი: 09.08.2021;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ჯეოკონი“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „ახალი ქარხნის“ მიერ წარმოდგენილია, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. გურიანთაში, ასფალტის წარმოების ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (ასფალტის წარმოების გაზრდა წელიწადში 125 000 ტონამდე) პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

2017 წელს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ შპს „ახალი ქარხნის“ ასფალტის წარმოებაზე (ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი, სოფ. გურიანთა) გაცემულია №27 (20.04.2017) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა. ხოლო „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, შპს „ახალ ქარხანას“ მიღებული აქვს შესაბამისი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება N 2-1138; 07/12/2020).

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, შპს „ახალი ქარხნის“ საწარმო განთავსებულია ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. გურიანთაში, 3000 მ² ფართობის მქონე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე, რომლის საკადასტრო კოდია - 26.06.14.719 და წარმოადგენს შპს „ახალი ქარხნის“ საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთს. საპროექტო ტერიტორიის GPS კოორდინატებია: X - 744913,347, Y - 4646810,012; X - 744914,077; Y - 4646874,367; X - 744936,2117; Y - 4646873,217; X - 745012,0366; Y - 4646882,752. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო ტერიტორიიდან ჩრდილო-აღმოსავლეთით მდებარეობს უახლოესი დასახლებული პუნქტი სოფ. ოზურგეთი. საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლამდე მანძილი - 700 მეტრია. საწარმოს ტერიტორიიდან სამხრეთ-აღმოსავლეთით მიედინება მდ. ნატანები, რომელიც დაშორებულია 250 მეტრით. საწარმოს ტერიტორიის ჩრდილოეთით დაახლოებით 770 მეტრში გადის ოზურგეთი-ნატანების

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზა, ხოლო 690 მეტრში რკინიგზა. საპროექტო ტერიტორიას აღმოსავლეთით, დასავლეთით, ჩრდილოეთით და სამხრეთით ესაზღვრება სასოფლო-სამეურნეო და არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთები. საწარმოს ჩრდილო-აღმოსავლეთით დაახლოებით 100 მეტრში მდებარეობს შპს „ბეტას“ სამსხვრევ-დამხარისხებელი საწარმო. მაღალი ტექნოგენური და ანთროპოგენური დატვირთვის გათვალისწინებით საპროექტო ტერიტორიაზე ჩამოყალიბებულია ტიპური ტექნოგენური ლანდშაფტი. ტერიტორიაზე ხე-მცენარეული საფარი წარმოდგენილი არ არის.

შპს „ახალი ქარხნის“ ასფალტის წარმოების (ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი, სოფ. გურიანთა) მიმდინარე საქმიანობაზე გაცემული №27 (20.04.2017) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიხედვით, წელიწადში გათვალისწინებულია 30 000 ტონა, მათ შორის 15000 ტ მსხვილმარცვლოვანი და 15000 ტ წვრილმარცვლოვანი, ასფალტის დამზადება. საწარმოს მუშაობის რეჟიმად გათვალისწინებულია - წელიწადში 150 დღე და 1200 საათი. №27 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის შესაბამისად წარმოებაში გამოიყენება - 80 ტ/სთ წარმადობის, ჩინური წარმოების (LB-1000 ტიპის) ასფალტის შემრევი დანადგარი.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში შპს „ახალი ქარხნის“ ასფალტის საწარმოს (წარმადობის გაზრდა) ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე 2018 წლის 2 ნოემბერს გაცემულია, ასევე სკრინინგის გადაწყვეტილება (ბრძანება N 2-893). აღნიშნული გადაწყვეტილების შესაბამისად ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება ითვალისწინებდა არსებული ჩინური წარმოების LB-1000 ტიპის დანადგარის შესაძლებლობიდან გამომდინარე ასფალტის წარმოების გაზრდას წელიწადში 100 000 ტ-მდე (არსებული ტექნოლოგიური ხაზის საპროექტო წარმადობის ზრდით 40 ტონამდე საათში). 2018 წლის 2 ნოემბერის სკრინინგის გადაწყვეტილებით (ბრძანება N2-893) პროექტი არ დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას.

სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად, პროდუქციაზე გაზრდილი მოთხოვნილებიდან გამომდინარე, საწარმოს დაგეგმილი აქვს - **არსებული ტექნოლოგიების შეუცვლელად**, ტექნოლოგიური ხაზის საპროექტო წარმადობის ზრდით (50 ტონამდე საათში) და მუშაობის რეჟიმის ოპტიმიზაციით კვლავ გაზარდოს ასფალტის წარმოება. შესაბამისად კომპანია გეგმავს წელიწადში 125 000 ტონა ასფალტის წარმოებას. მათ შორის მსხვილმარცვლოვანი იქნება 50 000 ტ/წელ, ხოლო წვრილმარცვლოვანი 75 000 ტ/წელიწადში. სკოპინგის ანგარიშიდან დგინდება, რომ მუშაობის რეჟიმის ოპტიმიზაციის ფარგლებში გათვალისწინებულია - წლის განმავლობაში სამუშაო საათების და სამუშაო დღეთა რაოდენობის გაზრდა. კერძოდ, საწარმო წლის განმავლობაში იმუშავეს - 250 დღე, 2500 საათი (საშუალოდ დღეში - 10 სთ).

სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია დაგეგმილი საქმიანობის ალტერნატივების ანალიზი. მათ შორის განხილულია ტექნოლოგიური ალტერნატივები, წარმოების დატვირთვის შემცირება/გადიდების ალტერნატივები, არაქმედების ალტერნატივა და პროექტის საჭიროების დასაბუთება. დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სპეციფიკის გათვალისწინებით, სკოპინგის ანგარიშში განხილული არ არის საწარმოს განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები.

საწარმოში ასფალტის წარმოებისათვის ჩინური წარმოების LB-1000 ტიპის ასფალტის შემრევი დანადგარის (80 ტ/სთ), ძირითადი შემადგენელი ტექნოლოგიური კვანძები და აგრეგატებია: ინერტული მასალების დასაწყობების ადგილები; ინერტული მასალების მიმღები ბუნკერები; საშრობი დოლი; შემრევი აგრეგატი; მინერალური ფხვნილის სილოსი; ელევატორები; ბიტუმის საცავი; ბიტუმსახარში; ზეთის გამაცხელებელი სისტემა; მტვერდამჭერი სისტემა; მართვის კაბინა. აღნიშნული აგრეგატები ერთმანეთს უკავშირდებიან შემაერთებელი დეტალებით. დანადგარის ტექნოლოგიური ურთიერთდამოკიდებულება და მუშაობა ავტომატიზებულია. საწარმოო პროცესი ითვალისწინებს ტექნოლოგიურ კავშირს საწარმოო ტერიტორიაზე არსებულ ქვიშისა და ღორღის, ბიტუმისა და მინერალური ფხვნილის საწყობებთან. სკოპინგის ანგარიშში აღწერილია საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა, მათ შორის მოცემულია შესაბამისი სქემატური ნახაზები და ექსპლიკაცია. **პროდუქციის (სხვადასხვა მარკის ასფალტი) დამზადება ითვალისწინებს შემდეგ ოპერაციებს:** ასფალტის დამზადებისთვის საჭირო მასალების (ინერტული მასალები, ბიტუმი, მინერალური ფხვნილი) მიღებას; შემოსული მასალების ხარისხის და სხვა აუცილებელ კონტროლს; მასალების დროებით დასაწყობებას; მასალების მიწოდებას ასფალტის ქარხნის მიმღებ ბუნკერში; ასფალტის ნარევის დამზადებას; აირმტვერნარევის გაწმენდას; პროდუქციის დატვირთვას ტრანსპორტზე და მის გატანას საწარმოო ტერიტორიიდან. ასფალტის წარმოებისათვის საჭირო ინერტული მასალა, (სხვადასხვა ფრაქციების ქვიშა და ღორღი) საწყობდება საწარმოს ბაქნებზე, საიდანაც მიეწოდება ოთხ ბუნკერს (თითოეული ბუნკერის ზომებია 2,25X3,3 მ), დამტვირთველის მეშვეობით. ბუნკერებიდან ინერტული მასალა დოზატორის მეშვეობით იყრება (12 მ სიგრძისა და 0,5 მ სიგანის) ლენტურ ტრანსპორტიორზე, ლენტური ტრანსპორტიორით მიეწოდება (6,7 მ სიგრძისა და 1,7 მ დიამეტრის) საშრობ დოლს (რომლის გამაცხელებლად გამოიყენება ბუნებრივი აირი). გახურებული მასალა დახურული ელევატორის საშუალებით შედის ასფალტის ქარხნის ვიბროცხავზე, სადაც ნაწილდება ფრაქციებად და თავსდება ხვიმირებში, ხოლო ხვიმირებიდან მასალა მიეწოდება სპეციალურ სასწორს. იწონება და დოზირებული მასალა გადადის ასფალტშემრევი დანადგარში. ასფალტშემრევი დანადგარში გაცხელებულ ინერტულ მასალას ემატება ბიტუმი და ხდება მათი ინტენსიური შერევა. შერეული ასფალტის მასა იყრება სკიპზე. აღნიშნული მასალა წარმოადგენს გამზადებულ პროდუქციას (ასფალტს). გამზადებული პროდუქცია (ასფალტი) იტვირთება ავტომანქანებზე და ხდება მათი გატანა დანიშნულებისამებრ. ტექნოლოგიური პროცესის მართვა ხდება მართვის პულტიდან ოპერატორის მიერ.

საწარმოს ტერიტორიაზე ბიტუმის შემოტანა ხდება ავტოცისტერნებით და იტვირთება ხუთ 30 ტონიან ავზში (ზომები: 8,5X2,8 მ), აღნიშნულ ავზებში ბიტუმი ცხელდება და გადადის ორ 30 ტონიან რეზერვუარში, სადაც ბიტუმის ტემპერატურის შენარჩუნება ხდება გაცხელებული ზეთის მეშვეობით (ზეთის გაცხელებისათვის გამოიყენება ბუნებრივი აირი). ასფალტის წარმოებისთვის საჭირო მინერალური ფხვნილის შემოტანა ხორციელდება ავტომანქანებით და იტვირთება შესაბამის სილოსში.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ასფალტის დანადგარი აღჭურვილია ციკლონითა და სველი მტვერდამჭერით. საშრობი დოლიდან მტვერშემცველი აირი ხვდება ციკლონში, რომლის ფუნქცია მტვრის დაჭერასთან ერთად არის ტემპერატურის შემცირება. ციკლონში დაჭერილი

მტვერი შნეკის მეშვეობით ბრუნდება ტექნოლოგიურ ციკლში. ციკლონიდან გამოსული და ვიბროცხავზე წარმოქმნილი მტვერი ხვდება სველ მტვერდამჭერში, ხოლო გაწმენდილი ჰაერი გაიფრქვევა ატმოსფეროში, 15 მეტრი სიმაღლისა და 1 მეტრი დიამეტრის მილით. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, გამწმენდის სისტემის ეფექტურობა შეადგენს 99 %-ს.

სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად, საწარმოო ტერიტორიაზე განთავსებულია, ასევე ბეტონის ქარხანა და სასარგებლო წიაღისეულის (ქვიშა-ლორდი) გადამამუშავებელი საწარმო. სასაქონლო ბეტონის წარმოებისათვის შერჩეულია თურქული წარმოების (ფირმა „MESAS“-ის) ბეტონის დანადგარი. არსებული ბეტონის დანადგარის ძირითადი შემადგენელი ტექნოლოგიური კვანძები და აგრეგატებია: ინერტული მასალების დასაწყობების ადგილები; ინერტული მასალების მიმღები ბუნკერები; ცემენტის სილოსი (100 ტ ტევადობის); შემრევი აგრეგატი (1 მ³ ტევადობის); 1 ლენტური და 1 შნეკური ტრანსპორტიორი; ინერტული მასალების, ცემენტის, ქიმიური დანამატების და წყლის დოზატორები; ნახევრად ავტომატური სამართავი კაბინა. საწარმოს ტერიტორიაზე ინერტული მასალების (ლორდი, ქვიშა) მიღება ხდება 2 ღია სასაწყობო მოედანზე. სასაქონლო ბეტონის წარმოების ტექნოლოგიური ოპერაციები მიმდინარეობს შემდეგი თანმიმდევრობით: ინერტული მასალების მიღება სასაწყობო მოედანზე და ჩატვირთვა მადოზირებელი კომპლექსის ბუნკერებში; ცემენტის მიღება ცემენტშიდებით და ჩატვირთვა სილოსში (ცემენტის საცავში გადატუმბვა ხდება პნევმოძალით. საცავი აღჭურვილია მტვერდამჭერი სახელოიანი ფილტრით, რომელიც დამონტაჟებულია სასუნთქ მილზე. მტვერდამჭერის გაწმენდის ეფექტურობა შეადგენს 98%-ს); წყლის ჩატვირთვა დოზატორში; ქიმიური დანამატების ჩატვირთვა დოზატორში; ინერტული მასალების დოზირებული ჩატვირთვა შემრევი აგრეგატში; ცემენტის დოზირებული ჩატვირთვა შემრევი აგრეგატში; წყლის დოზირებული ჩატვირთვა შემრევი აგრეგატში; ქიმიური დანამატების დოზირებული მიწოდება შემრევი აგრეგატში; შერევა; გამზადებული ბეტონის მასის გადმოტვირთვა (გაცემა). საწარმოს, მაქსიმალური დატვირთვის პირობებში, დაგეგმილი აქვს წლიურად დაამზადოს - 120000 ტონა ბეტონი (გამოიყენებს 60 000 ტონა ლორდს, 40 000 ტონა ქვიშას, 14000 ტონა ცემენტს და 24 936,0 ტონა წყალი).

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიაზე ქვიშა-ხრეშის სამსხვრევ-დამახარისხებელი საწარმო განთავსებულია ასფალტის ქარხნისათვის საჭირო ნედლეულის (ლორდი, ქვიშა) უზრუნველყოფის მიზნით. ტერიტორიაზე მოწყობილია საწარმოო პროცესების უზრუნველყოფისათვის აუცილებელი ტექნოლოგიური და დამხმარე ინფრასტრუქტურის ობიექტები: ნედლეულის დასაწყობების უბანი; ქვიშა-ლორდის გადამამუშავების უბანი; მზა პროდუქციის დასაწყობების უბანი. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, სამსხვრევ-დამახარისხებელი საწარმოს წარმადობა შეადგენს 50 მ³/სთ-ს. სამსხვრევ-დამახარისხებელი საწარმოს ძირითადი შემადგენელი ტექნოლოგიური კვანძები და აგრეგატებია: 4 ლენტური კონვეიერი; 1 როტორული სამტვრევი; 1 ვიბროცხავი. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, სასარგებლო წიაღისეულის (ქვიშა-ლორდის) გადამამუშავების ზოგადი სქემა მოიცავს შემდეგ ძირითად ტექნოლოგიურ ოპერაციებს: ქვიშა-ლორდის შემოტანა და დასაწყობება; ქვიშა-ლორდის მიწოდება როტორულ სამტვრევიში; დამტვრეული მასის ლენტური ტრანსპორტიორით მიწოდება საცერში, სადაც ხდება დამტვრეული მასის ფრაქციებად დახარისხება; ინერტული მასალის სხვადასხვა ფრაქციებად დასაწყობება.

წარმოებული პროდუქტი განკუთვნილია ასფალტის ქარხნისათვის. საწარმოს ნედლეულით მომარაგება ხდება ძირითადად რეგიონში არსებული კარიერებიდან, სხვადასხვა ორგანიზაციების და კომპანიების მიერ მოპოვებული (ლიცენზირებული) ნედლეულით. ნედლეულის შემოტანა საწარმოს ტერიტორიაზე ხდება ავტოთვიტმცლელების მეშვეობით.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოში წყალი გამოყენებული იქნება სასმელ-სამეურნეო, საწარმოო და სახანძრო დანიშნულებით. საწარმოს სასმელი წყლით მომარაგება განხორციელდება ბუტილირებული სახით, ხოლო საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო დანიშნულებით წყალმომარაგება განხორციელდება კომპანიის საკუთრებაში არსებული (ლიცენზირებული) ჭაბურღილიდან. სასმელ-სამეურნეო მიზნით გამოყენებული წყლის რაოდენობა შეადგენს - 22 500 ლ/წელ. საწარმოო დანიშნულებით გამოყენებული ტექნიკური წყლის (ასფალტის დანადგარის მტვერდამჭერი სისტემა, ბეტონის ნარევის მომზადება) რაოდენობა, მტვერდამჭერი სისტემისთვის იქნება - 100 მ³/სთ, ხოლო 120000 ტ/წ ბეტონის ნარევის მოსამზადებლად საჭირო საწარმოო წყლის რაოდენობა შეადგენს - 24 936 ტონა/წელ.

დღეისათვის საწარმოს ტერიტორიაზე საკანალიზაციო ქსელი არ არსებობს, შესაბამისად სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების შეგროვების მიზნით მოწყობილია 6 მ³ მოცულობის ჰერმეტიკული საასენიზაციო ორმო/რეზერვუარი. რეზერვუარის განტვირთვა გათვალისწინებულია, პერიოდულად, სპეც. მანქანის მეშვეობით. საწარმოს ფუნქციონირების ეტაპზე ტექნოლოგიურ პროცესებში წარმოქმნილი წყლები ჩაედინება სამსექციან სალექარში, რომლის სიგრძე შეადგენს 18 მეტრს, სიგანე 4 მეტრს, ხოლო სიღრმე 3 მეტრს. გაწმენდის შემდგომ წყალი ბრუნდება ტექნოლოგიურ ციკლში. სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად, მტვერდამჭერიდან გამოსული შლამიანი წყალი მიწოდება სალექარს, ხოლო გაწმენდილი წყალი გადავა 2X2 მ ზომის სექციაში, საიდანაც ტუმბოს მეშვეობით დაუბრუნდება მტვერდამჭერი სისტემას. სალექარიდან ამოღებული შლამის დროებითი განთავსება გათვალისწინებულია სალექარის მიმდებარედ 50 მ² ფართის მობეტონებულ ტერიტორიაზე. აღნიშნულ ტერიტორიას დახრა აქვს სალექარის მხარეს, რაც უზრუნველყოფს შლამის გაუწყლოებისას და წარმოქმნილი ნაჟური წყლების სალექარში შეგროვებას. გაუწყლოებული შლამი გამოყენებული იქნება ტექნოლოგიურ პროცესში. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, სალექარში გათვალისწინებულია ასევე საწარმოს ფუნქციონირების პერიოდში წარმოქმნილი სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების ჩაშვება.

პროექტის ფარგლებში წარმოიქმნება, როგორც სახიფათო, ისე არასახიფათო ნარჩენები. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, კომპანიის საქმიანობის განხორციელების პროცესში წარმოქმნილი როგორც სახიფათო, ასევე არასახიფათო საწარმოო ნარჩენები სეპარირების შემდგომ, საბოლოო მართვის მიზნით, ხელშეკრულების საფუძველზე გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციას.

საწარმოო პროფილის გათვალისწინებით გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედება ძირითადად დაკავშირებული იქნება ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებასთან და ხმაურის გავრცელებასთან. პროექტის სპეციფიკის და გაზრდილი წარმადობის გათვალისწინებით გზის ეტაპზე მნიშვნელოვანია დეტალურად შეფასდეს ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების საკითხები, მათ შორის საპროექტო ჰაერგამწმენდი მოწყობილობის ეფექტურობა. სკოპინგის

ანგარიშის თანახმად, გზმ-ის ეტაპზე დეტალურად იქნება განხილული ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების გავრცელების, ხმაურის გავრცელების, წყლის გარემოზე ზემოქმედების, ნიადაგისა და გრუნტის ხარისხზე ზემოქმედების, სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების საკითხები, ასევე დაზუსტდება პროექტის ფარგლებში წარმოქმნილი ნარჩენების სახეები, მიახლოებითი რაოდენობები და მათი მართვის პირობები.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის შესახებ ინფორმაციის კანონმდებლობით დადგენილი წესით გავრცელება, მათ შორის ინფორმაცია განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ხობის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე და საქმიანობის განხორციელების ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებში. ზემოაღნიშნული პროექტის სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით საჯარო განხილვა გაიმართა 2021 წლის 2 სექტემბერს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. გურიანთას ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში. საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, შპს „ახალი ქარხნის“ და მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლები, ასევე სკოპინგის ანგარიშის მომამზადებელი კომპანია. საჯარო განხილვაზე შენიშვნები/მოსაზრებები პროექტთან დაკავშირებით არ გამოთქმულა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები არ დაფიქსირებულა.

სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია, ხოლო ჩატარებული კვლევითი სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედების სახეები.

გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. გზმ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;

2. გზმ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;

3. გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

3.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.

4. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების საჭიროების დასაბუთება;
- საწარმოში არსებული (მიმდინარე) საქმიანობის დეტალური აღწერა;
- დაგეგმილი ცვლილებების დეტალური აღწერა;
- საპროექტო ტერიტორიის აღწერა, საქმიანობის განხორციელების ადგილის საკადასტრო კოდი და GPS კოორდინატები, Shp ფაილებთან ერთად;
- საწარმოს ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე მდებარეობის მითითებით, ასევე მანძილი ზედაპირული წყლის ობიექტამდე;
- მანძილი სხვა უახლოეს სამრეწველო ობიექტამდე. მათ შორის, ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიის მოსაზღვრე ტერიტორიების, ასევე ახლომდებარე მოქმედი ობიექტების (საწარმოდან 500 მ რადიუსში) და მათი ფუნქციური დატვირთვის შესახებ;
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, ტერიტორიის შერჩევის ალტერნატივები, ტექნოლოგიური ალტერნატივები, გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივის დეტალური აღწერა;
- საპროექტო ტერიტორიის გენერალური გეგმა, შესაბამისი აღნიშვნებით და ექსპლიკაციით, სადაც დატანილი იქნება ასევე საწარმოს დანადგარები, დამხმარე ტექნოლოგიური მოწყობილობები და ტექნოლოგიური უბნები, ინფრასტრუქტურული ობიექტები, გაფრქვევისა და ხმაურის წყაროები, წყალარინების/კანალიზაციის სქემა;
- ინფორმაცია საქმიანობის ფიზიკური მახასიათებლების შესახებ, მათ შორის ასფალტის საწარმოში არსებული ტექნოლოგიური დანადგარების აღწერა, სიმძლავრე, წარმადობა, საპასპორტო მონაცემები;
- ასფალტის საწარმოს ტექნოლოგიური პროცესების დეტალური აღწერა. ასფალტის საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა და ტექნოლოგიური ციკლი, სქემატური ნახაზების მითითებით და შესაბამისი ექსპლიკაციით;
- ასფალტის საწარმოს ექსპლუატაციის არსებული და შეცვლილი სამუშაო რეჟიმის შესახებ დეტალური ინფორმაცია. საწარმოს საპროექტო წარმადობის (საათური, დღიური, წლიური) შესახებ დაზუსტებული ინფორმაცია;
- ინფორმაცია წარმოებული პროდუქციის რაოდენობის შესახებ;
- ინფორმაცია საწარმოს ნედლეულით მომარაგების შესახებ. მათ შორის, ინფორმაცია საწარმოს ინერტული მასალებით, ბიტუმით და მინერალური ფხვნილით მომარაგების შესახებ;
- ბიტუმსაცავის და ბიტუმის სახარშის (გაცხელების) შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- ინფორმაცია ნედლეულის დასაწყობების შესახებ. მათ შორის ინფორმაცია მიმღები სილოსების, დროებითი დასაწყობების ადგილების; რეზერვუარების შესახებ (ტიპი და მოცულობა);

- წლის განმავლობაში საჭირო მასალების რაოდენობები;
- საწარმოო (იგულისხმება ასფალტის ქარხნა, ბეტონის კვანძი და წიაღისეულის გადამამუშავებელი უბნის) ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირების შესახებ დეტალური ინფორმაცია. მათ შორის წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირებისათვის (შემოზიდვა/გაზიდვა) გამოყენებული გზების შესახებ; ტრანსპორტირების გეგმა-გრაფიკი, ნედლეულის/პროდუქციის შემოტანის და გატანის პროცედურების სიხშირის მითითებით. ამასთან მნიშვნელოვანია გათვალისწინებულ იქნეს დასახლებულ პუნქტ(ებ)ში გადაადგილების შესაბამისი პირობები, მაგ: დაბალი სიჩქარე, სამოდრაო გზის მორწყვა, ძარის გადახურვა, ღამის საათებში მოძრაობის აკრძალვა;
- ინფორმაცია საწარმოო უბნებზე გათვალისწინებული მტვერდამჭერი და აირგამწმენდი სისტემის შესახებ, მათ შორის სისტემის პარამეტრების და ეფექტურობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- მტვერდამჭერში დაგროვილი მტვრის წარმოებაში გამოყენების შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია საწარმოო ტერიტორიაზე არსებული სამსაფეხურიანი სალექარის და გაწმენდის ეფექტურობის შესახებ;
- სალექარში დაგროვილი შლამის და მისი მართვის, მათ შორის საწარმოს ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენების შესახებ (მითითებული უნდა იყოს ტექნოლოგიური ციკლის რომელ ეტაპზე იქნება გამოყენებული აღნიშნული შლამი);
- დეტალური ინფორმაცია ასფალტის საწარმოო უბანზე არსებული ბეტონის კვანძის, ასევე სამსხვრევ-დამახარისხებელი (წიაღისეულის გადამამუშავებელი) ტექნოლოგიური ხაზის შესახებ. მათ შორის ინფორმაცია აღნიშნული ტექნოლოგიური უბნების პარამეტრების, წარმადობის, ტექნოლოგიური ციკლის და ა.შ შესახებ;
- ინფორმაცია ბეტონის წარმოების დროს გამოყენებული ქიმიური დანამატების შესახებ;
- ობიექტების სასმელ-სამეურნეო და საწარმოო მიზნით წყალმომარაგების შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია წყლის საწარმოო მიზნით გამოყენების შესახებ;
- სამეურნეო-ფეკალური, საწარმოო და სანიაღვრე წყლების (საწარმოო ტერიტორიაზე არსებული ყველა ტექნოლოგიური უბნის) მართვის საკითხები;
- ინფორმაცია ობიექტზე (საწარმოო პროცესში) წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობის, სახეობის, სახიფათობის მახასიათებლების და მათი შემდგომი მართვის საკითხების შესახებ, ნარჩენების მართვის კოდექსის და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე აქტებით დადგენილი მოთხოვნების გათვალისწინებით;
- საპროექტო ტერიტორიის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი;
- ინფორმაცია დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების შედეგად შესაძლო ინციდენტების განსაზღვრისა და მათი შედეგების შეფასების შესახებ, მათ შორის, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების სამოქმედო გეგმა;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- საწარმოს ელექტროენერგიით და ბუნებრივი აირით მომარაგების შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია საწარმოს პერიმეტრის გამწვანებითი ღონისძიებების შესახებ.

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედების შეჯამება, მათ შორის:

- პროექტის ფარგლებში მოსალოდნელი ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე, სადაც მოცემული უნდა იყოს: ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები (გენ-გეგმაზე მითითებით), გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში; დეტალური ინფორმაცია მტვერდამჭერი, ჰაერგამწმენდი სისტემის შესახებ (საპასპორტო მონაცემები; ეფექტურობის დამადასტურებელი დეტალური მონაცემები); ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების პრევენციული და შემარბილებელი ღონისძიებები; ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის გეგმა; ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი;
- ზემოქმედება ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირებისას შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრით (მათ შორის ტრანსპორტირებისთვის გამოყენებული გზების მორწყვის საკითხი);
- პროექტის ფარგლებში ხმაურის გავრცელების და მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება (ხმაურის გავრცელების დონეების გაანგარიშება და მოდელირება), ასევე შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე და გრუნტის ხარისხზე, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- ზემოქმედების შეფასება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედების შეფასება ზედაპირული წყლის ობიექტზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- საპროექტო ტერიტორიაზე საშიში გეოლოგიური პროცესების (არსებობის შემთხვევაში) და პრევენციული ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
- ბიოლოგიურ გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების და შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
- ნარჩენების წარმოქმნით, გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება და შესაბამისი პრევენციული ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
- პროექტის განხორციელებით გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება სოციალურ გარემოზე. ამასთან, გზშ-ის ანგარიშში განსაზღვრული უნდა იყოს ადამიანის ჯანმრთელობასთან, უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- საპროექტო ცვლილების გათვალისწინებით, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
- საპროექტო ცვლილების გათვალისწინებით საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე **განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა-გრაფიკი**, სადაც ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების და ხმაურის გავრცელების მინიმუმაციის მიზნით ყურადღება გამახვილდება ატმოსფერული ჰაერის და ხმაურის მონიტორინგზე

(საკონტროლო წერტილების (უახლოეს დასახლებულ მოსახლესთან), მონიტორინგის სიხშირის და მეთოდის მითითებით);

- კუმულაციური ზემოქმედების შესახებ ინფორმაცია 500 მ-იან რადიუსში არსებული ობიექტების გათვალისწინებით და ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის, მათ შორის ატმოსფერულ ჰაერზე, ხმაურის გავრცელებაზე, ასევე სატრანსპორტო ნაკადებზე. კუმულაციური ზემოქმედება სრულყოფილად იქნეს შეფასებული მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე და სოციალურ გარემოზე. კუმულაციურ ზემოქმედებასთან მიმართებაში განისაზღვროს შესაბამისი დეტალური შემარბილებელი ღონისძიებები, მათ შორის, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის შემცირების კუთხით საუკეთესო ალტერნატივების დეტალური დასაბუთება;
- შესაძლო ზემოქმედების შეფასება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- ობიექტის ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედების შეფასება და მისი აუცილებლობის დასაბუთება;
- საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში გარემოს პირვანდელ მდგომარეობამდე აღდგენის შესახებ ინფორმაცია;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზმ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

6. შენიშვნები, რომლიც გათვალისწინებული უნდა იქნეს გზმ-ის ანგარიშში:

- 2017 წლის №27 (20.04.2017) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით განსაზღვრული პირობების შესრულების მდგომარეობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია (განხილული იქნეს თითოეული პირობის შერულების საკითხი/ანალიზი);
- საწარმოში გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ ჩატარებული გეგმიური-არაგეგმიური შემოწმებების, გამოვლენილი დარღვევების და მათი აღმოფხვრისთვის სამინისტროს მიერ განსაზღვრული ქმედებების/გონივრული ვადების შესახებ ინფორმაცია. ზემოაღნიშნული წარმოდგენილი უნდა იქნეს ერთიანი ცხრილის სახით, სადაც გამოვლენილი დარღვევების, კონკრეტული ქმედებების და შესაბამისი გონივრული ვადების გარდა მნიშვნელოვანია, საწარმოს შესაძლებლობებიდან გამომდინარე, მითითებული იყოს განსაზღვრულ ვადებში დარღვევების აღმოფხვრამდე შესასრულებელი მოკლევადიანი და გრძელვადიანი გარემოსდაცვითი ღონისძიებების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- გზმ-ის ანგარიში საპროექტო ცვლილების გარდა უნდა მოიცავდეს არსებული რეალობის გათვალისწინებით მიმდინარე საქმიანობის და ტექნოლოგიური უზნების შესახებ ერთიან, დეტალურ ინფორმაციას და შეფასებას;
- ვინაიდან, პროექტის ფარგლებში კომპანია გეგმავს საწარმოს არსებული რეჟიმის და წარმადობის ცვლილებას გზმ-ის ანგარიშში მითითებული უნდა იყოს მოთხოვნა N27

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის და შესაბამისი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების ძალადაკარგულად გამოცხადებასთან დაკავშირებით;

- სკოპინგის ანგარიშის და მოცემული ფოტომასალის მიხედვით, ასფალტის ქარხნის ტერიტორიაზე, ასევე მოწყობილია ბეტონის კვანძი და წიაღისეულის გადამამუშავებელი საწარმოო ხაზი. ამასთან სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ „ასფალტის საწარმოს ტერიტორიაზე, განთავსდა ბეტონის ქარხანა და სასარგებლო წიაღისეულის (ქვიშა-ლორღი) გადამამუშავებელი საწარმო“. **აღნიშნული ტექნოლოგიური უზნების, მოქმედი კანონმდებლობის დაცვით, მოწყობის და ფუნქციონირების შესახებ ინფორმაცია საჭიროებს დაზუსტებას. გზმ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ინფორმაცია, თუ როდის მოეწყო სამსხვრევ-დამახარისხებელი საწარმო და ბეტონის კვანძი;**
- სკოპინგის ანგარიშში მოცემული ზემოქმედების შეფასება გარემოს სახვადასხვა კომპონენტებზე არ არის სათანადოდ შესრულებული. მოცემულია ზემოქმედების შემაჯამებელი ცხრილები, რომელიც საკმაოდ ზოგადია, ხოლო ზოგიერთ შემთხვევაში არარელევანტურია საწარმოს საქმიანობასთან და დაგეგმილ ცვლილებასთან მიმართებაში. **გზმ-ის ეტაპზე წარმოდგენილი უნდა იქნეს გარემოზე ზემოქმედების დეტალური ანალიზი, რომელიც სრულ თანხვედრაში იქნება პროექტის მახასიათებლებთან, მათ შორის მიმდინარე და დაგეგმილ საქმიანობასთან;**
- არახელსაყრელ მეტეოროლოგიურ პირობებში საწარმოს ფუნქციონირების შეზღუდვის ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
- საწარმოს მდინარესთან სიახლოვის გათვალისწინებით გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს მდინარე ნატანების ჰიდროლოგიური მონაცემების შესახებ ინფორმაცია. ამასთან, აღნიშნული გარემოების გათვალისწინებით გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს მოსალოდნელი წყალდიდობის და წყალმოვარდნის, მათ შორის ტერიტორიის დატბორვის საშიშროების შესახებ დეტალური ინფორმაცია. საჭიროების შემთხვევაში წარმოდგენილი უნდა იყოს ასევე ტერიტორიის დაცვის საინჟინრო ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
- სკოპინგის ანგარიშში დაზუსტებას საჭიროებს საწარმოო მიზნით წყალმომარაგების შესახებ ინფორმაცია;
- შპს „ახალი ქარხნის“ ასფალტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე 2018 წლის 2 ნოემბერს გაცემულია სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომლის მიხედვით საწარმოს წარმადობა გაიზარდა წელიწადში 100 000 ტ-მდე. წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშით გათვალისწინებული წარმადობის 125 000 ტონამდე გაზრდის საკითხი კი განხილულია 2017 წლის №27 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით განსაზღვრულ წარმადობასთან (30 000 ტ/წ) მიმართებაში, რაც საჭიროებს დაზუსტებას. გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს დეტალური, თანმიმდევრული ინფორმაცია 2017 წლიდან დღემდე საწარმოში განხორციელებული ცვლილებების შესახებ;
- გზმ-ის ანგარიშში საწარმოს გენ-გეგმაზე მოცემული უნდა იყოს გაფრქვევის წყაროები;
- გზმ-ის ანგარიშში შედგენილი უნდა იყოს მოქმედი კანონმდებლობის, განსაკუთრებით სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული მითითებების სრული დაცვით. გზმ-ის

ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული თითოეული საკითხის შესახებ ინფორმაცია შესაბამისი თანმიმდევრობით.

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ახალი ქარხნის“ მიერ წარმოდგენილ - ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, სოფ. გურიანთაში, ასფალტის წარმოების ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (ასფალტის წარმოების გაზრდა წელიწადში 125 000 ტონამდე) პროექტზე **სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.